

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2
im. Papieża Jana Pawła II
w Gnieźnie**

System Doradztwa Zawodowego ma zapewnić uczniom nie tylko poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkołę oraz wymagań jakie stawiają one kandydatom, ale także umożliwić im rozwijanie własnych uzdolnień, posiadanych kwalifikacji i zainteresowań w aspekcie życzeniowym oraz rzeczywistym. Ponadto Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) powinien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania decyzji oraz uświadomienie konsekwencji dokonywanych wyborów. Musi stworzyć możliwość kształtowania umiejętności radzenia sobie ze zmianami poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom.

Do aktów prawnych regulujących obowiązek zapewnienia przygotowania uczniów do wyboru kierunku kształcenia, organizacji systemu poradnictwa zawodowego, organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, zadań doradcy zawodowego należą:

- Konstytucja RP z dnia 2.04.1997r. (art. 65) – podstawowy akt prawny, z którego wynika konieczność organizowania i wspierania poradnictwa zawodowego.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – zobowiązuje placówki oświatowe do przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 nr 61, poz. 624 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 nr 11 poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228)

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy, metody pracy.

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ:

- dyrektor,
- szkolny doradca zawodowy.

Osoby i instytucje współuczestniczące w realizacji WSDZ:

- pedagog szkolny,
- wychowawcy klas,
- bibliotekarze,
- higienistka szkolna,
- nauczyciele (w szczególności przedsiębiorczości i przedmiotów zawodowych),
- instytucje zajmujące się pomocą w projektowaniu kariery zawodowej i życiowej),
- przedsiębiorstwa działające na terenie województwa wielkopolskiego oraz rynku lokalnego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Gnieźnie został oparty na trzech modułach tematycznych:

- Moduł 1 – **Samopoznanie** (stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości; obiektywna ocena własnych możliwości i predyspozycji – w tym także zawodowych itp.)
- Moduł 2 – **Nauka – praca** (kierunki kształcenia; przygotowanie do roli pracownika; zawody przyszłości itp.)
- Moduł 3 – **Planowanie kariery zawodowej** (proces podejmowania decyzji; planowanie własnych działań; kształtowanie postawy proaktywności zawodowej itp.)

Założenia

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu wspierania uczniów w procesie prawidłowego wyboru przyszłego zawodu i opracowania indywidualnych planów działań potrzebnych do osiągnięcia tego celu. System określa zadania osób uczestniczących w jego realizacji, czas i miejsce ich realizacji, oczekiwane efekty i metody pracy. Działania WSDZ są skierowane do uczniów wszystkich poziomów klas technikum, zasadniczej szkoły zawodowej, rodziców i nauczycieli.

Cele programu:

1. Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru dalszej drogi kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
2. Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
3. Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
4. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
5. Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu dalszego kształcenia i kariery zawodowej.
2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia zawodowego.
3. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom), źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów, możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym, alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym.
4. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.

5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy oraz wyposażenie ich w wiedzę na temat reguł i trendów rządzących rynkiem pracy.
6. Kierowanie w sprawach trudnych do specjalistów: psychologów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, doradców urzędu pracy, lekarzy, pedagoga itp.
7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły.
8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo – informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
9. Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:
  - tworzenia i zapewnienia ciągłości działań WSDZ, zgodnie ze Statutem Szkoły,
  - realizacja zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w Programie Wychowawczym Szkoły.
10. Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.
11. Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo, itp.) oraz udostępnienie ich osobom zainteresowanym.
12. Prowadzenie odpowiedniej dokumentacji udzielanych porad i osób korzystających z porad doradcy zawodowego, sporządzanie sprawozdań z prowadzonej działalności.
13. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.
14. Współorganizowanie dni otwartych szkoły.
15. Promocja szkoły.

Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej: aktywizujące problemowe –burza mózgu, dyskusja, zapisowe –drzewko decyzyjne, mapy myśli, dramy – inscenizacje i odgrywanie ról, testowe (kwestionariusze, ankiety, testy), audiowizualne –filmy edukacyjne, zasoby internetu i prezentacje multimedialne, treningi umiejętności społecznych, miniwykłady, pogadanki,

Formy pracy:

Poradnictwo indywidualne stanowi jedną z form wspierania uczniów w rozwoju edukacyjno-zawodowym. Podstawowym zadaniem poradnictwa indywidualnego jest udzielanie pomocy w zakresie diagnozy zainteresowań i predyspozycji psychofizycznych ucznia oraz ukierunkowania wyboru kierunku kształcenia.

Grupowe formy poradnictwa zawodowego odbywają się w ramach lekcji wychowawczych, dodatkowych zajęć z pedagogiem , doradcą zawodowym, warsztatów, lekcji przedmiotowych, kół zainteresowań, wycieczek. W trakcie doświadczeń grupowych uczeń może dokonać właściwej oceny swoich umiejętności i zdolności.

Realizacja WSDZ

Szkolny doradca zawodowy realizuje zadania na podstawie – zatwierdzonego przez dyrektora szkoły – planu pracy doradcy zawodowego na dany rok szkolny.